

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, XI Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący **SSR Wojciech Wojnar**

Protokolant Robert Chwalibóg

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2013 r. we Wrocławiu

na rozprawie sprawy z wniosku W. J.

przy udziale J. J., A. F., mał. A. F.

o dział spadku

postanawia:

I. ustalić, że w skład spadku po E. J. wchodzi:

1. udział w wysokości $\frac{1}{2}$ w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości, położonej we W. przy ul. (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym, stanowiącym odrębną własność, dla której Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), o wartości 355.344 zł (trzysta pięćdziesiąt pięć tysięcy trzysta czterdzieści cztery) zł,
2. samochód osobowy M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 4.000 zł (cztery tysiące złotych);

II. dokonać działu spadku po E. J. i zniesienia współwłasności w ten sposób, że:

1. przyznać na wyłączną własność uczestnika postępowania A. F. udział w prawie użytkowania wieczystego oraz własności budynku mieszkalnego opisany w punkcie I ppkt 1 postanowienia;
2. własność samochodu osobowego opisanego w punkcie I ppkt 2 postanowienia przyznać na wyłączną własność A. F.;

III. zasądzić od uczestnika postępowania A. F. na rzecz uczestnika postępowania A. F. kwotę 115.781 zł (sto piętnaście tysięcy siedemset osiemdziesiąt jeden) zł tytułem spłaty udziału w spadku, płatne w terminie 12 miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności;

IV. oddalić wniosek uczestnika postępowania A. F. o rozliczenie nakładów na nieruchomość opisaną w punkcie I ppkt 1 postanowienia;

V. oddalić wniosek uczestnika postępowania A. F. o zasądzenie kwoty 34.800 zł;

VI. oddalić wnioski uczestników o zasądzenie kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca W. J. wniósł o dział spadku po E. J. i zniesienie współwłasności, wskazując, że w skład masy spadkowej wchodzi $\frac{1}{2}$ udziału w nieruchomości położonej we W. przy ul. (...) o wartości 350.000 zł, samochód M. (...) o wartości

4.000 zł oraz długi i wnosząc o przyznanie udziału w nieruchomości na wyłączną własność A. F., a samochodu A. F. z obowiązkiem stosownych spłat.

Uczestnik postępowania A. F. w odpowiedzi na wniosek i w dalszych pismach procesowych potwierdził skład masy spadkowej i wniósł o przyznanie mu na wyłączną własność udziału w prawie użytkowania wieczystego oraz prawie własności nieruchomości budynkowej położonej we W. przy ul. (...) ze spłatą na rzecz A. F. w kwocie 118.448 zł pomniejszonej o kwotę poniesionych nakładów i wartość samochodu M. o zasądzenie od uczestników postępowania i wnioskodawcy na jego rzecz kwoty 400.000 zł tytułem rozliczenia nakładów na ww. nieruchomość. Uczestnik wniósł o oddalenie żądania A. F. o zasądzenie kwoty 34.800 zł za bezumowne zajmowanie całej nieruchomości, kwestionując wysokość dochodzonej kwoty.

W odpowiedzi na pismo uczestnika wnioskodawca i uczestniczka postępowania J. J. wyrazili zgodę na zaproponowany dział i wnieśli o oddalenie roszczenia o rozliczenie nakładów.

Uczestnik A. F., działający przez swojego przedstawiciela ustawowego M. F., ostatecznie zaaprobował stanowisko A. F. co do wartości składników spadku, wnosząc o przyznanie ich na wyłączną własność A. F. ze spłatą na jego rzecz w kwocie 123.448 zł. Jednocześnie wniósł on o zasądzenie na jego rzecz kwoty 34.800 zł tytułem korzystania przez A. F. ze wspólnej nieruchomości ponad swój udział i uniemożliwianie korzystania z niej przez mał. A. F..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. J. zmarła w dniu 22 czerwca 2005 r. Do kręgu jej spadkobierców ustawowych należą M. J. (1), T. J. (1) i M. J. (2), którzy odrzucili spadek po zmarłej. Tym samym Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu postanowieniem z dnia 14 listopada 2008 r. stwierdził, że spadek po zmarłej w dniu 22 czerwca 2005 r. E. J. nabyli na mocy ustawy z dobrodziejstwem inwentarza dalsi zstępni A. F., J. J. oraz W. J. po 1/3 części każdy z nich.

(dowód: - dokumenty zawarte w aktach SR Wrocław-Fabryczna sygn. XIV Ns 781/07, a w tym:

- postanowienie z dnia 14.11.2008 r., k. 393;
- oświadczenie T. J. i M. J. o odrzuceniu spadku z 16.11.2005 r., zarejestrowane w aktach SR Wrocław-Fabryczna I Ns 997/05, dołączonych do akt XIV Ns 781/07)

W chwili śmierci E. J. posiadała udział w wysokości 1/2 w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości, położonej we W. przy ul. (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym, stanowiącym odrębną własność, dla której Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), o wartości - według stanu na dzień otwarcia spadku a cen aktualnych - 355.344 zł.

Była ona również właścicielem samochodu osobowego M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 4.000 zł (cztery tysiące złotych).

(bezsporne k. 219, a nadto dowód:

- akta księgi wieczystej nr (...);
- wydruk z elektronicznej księgi wieczystej, k. 97-103;
- operat szacunkowy z dnia 16.12.2008 r., k. 94-112;
- akty notarialne, k. 147-154;
- dowód rejestracyjny, k. 223)

Wobec bezskuteczności oświadczeń spadkowych M. J. (1) i T. J. (1) wobec masy upadłości M. J. (1) i T. J. (1) współników (...) s.c. syndyk masy upadłości zawarł z A. F. umowę sprzedaży udziałów przysługujących M. J. (1) i T. J. (1) w łącznej wysokości 2/3 w spadku po E. J., na mocy której przeniósł na A. F. wskazany udział w spadku.

Syndyk Masy Upadłości zawarł również z A. F. umowę sprzedaży należącego do M. J. (1) udziału w wysokości 1/2 w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości, położonej we W. przy ul. (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym, stanowiącym odrębną własność, dla której Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...).

(bezsporne, a nadto dowód:

- dokumenty zawarte w aktach księgi wieczystej nr (...);
- dokumenty zawarte w aktach SR Wrocław-Fabryczna, VIII GU 188/04, a w tym wydane w sprawie orzeczenia m.in. postanowienie z dnia 3.08.2004 r.;
- dokumenty zawarte w aktach SR Wrocław-Fabryczna, VIII GU 212/04, a w tym wydane w sprawie orzeczenia m.in. postanowienie z dnia 3.08.2004 r.;
- dokumenty zawarte w aktach SR Wrocław-Fabryczna VIII GUp 51/04;
- dokumenty zawarte w aktach SR Wrocław-Fabryczna VIII GUp 52/04;
- postanowienie SR Wrocław-Fabryczna z 30.06.2010 r., k. 203-204;
- dokumenty zawarte w aktach SO Wrocław, I C 906/08, a w tym:
 - wyrok SO Wrocław z 1.08.2005 r., k. 57;
 - wyrok SA Wrocław z 10.03.2006 r., k. 135;
- akty notarialne, k. 147-154)

W skład spadku po E. J. wchodzi również długi wobec (...) Bank S.A. i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

(bezsporne, a nadto dowód:

- umowa kredytu budowlano hipotecznego, k. 96-99 akt XIV Ns 781/07)

Po śmierci E. J. A. F. jako posiadacz 5/6 udziału w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości, położonej we W. przy ul. (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym, stanowiącym odrębną własność, dla której Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), dokonał remontu i modernizacji tego budynku mieszkalnego.

Po śmierci E. J. samochód M. pozostał w dyspozycji rodziny małoletniego A. F..

A. F. wraz z matką M. F. mieszka od kilku lat w Wielkiej Brytanii.

(bezsporne)

A. F. i M. J. (2) dokonali podziału do korzystania z budynku przy ul. (...) we W..

(dowód: - porozumienie, k. 171)

Powyższe ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Ustalając stan faktyczny Sąd oddalił wnioski wnioskodawcy o zwrócenie się do (...) Bank S.A., Dyrektora (...) Oddział we W. o ustalenie stanu zadłużenia E. J., albowiem – z uwagi na to, że zadłużenie to nie obciąża żadnego ze składników majątku spadkowego, nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd pominął również dowód z przesłuchania uczestników, istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności były bowiem między nimi bezsporne, a pozostałe kwestie (np. wysokość zadłużenia spadkodawczyni, wysokość nakładów poniesionych przez A. F.) nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 924 k.c. otwarcie spadku następuje z chwilą śmierci spadkodawcy i właśnie z tą chwilą spadkobierca nabywa spadek (art. 925 kc). Stosownie do art. 684 k.p.c. skład i wartość spadku ulegającego podziałowi ustala sąd, zaś skład spadku określa się na chwilę otwarcia spadku. W uchwale z dnia 27 września 1974r. (III CZP 58/74, OSNC z 1975r. Nr 6, poz. 90) Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, iż w dziale spadku na podstawie art. 1035 i nast. k.c. stan spadku ustala się według otwarcia spadku, jego zaś wartość – według cen z chwili dokonania działu. Stosownie do dyspozycji art. 686 k.p.c. w postępowaniu działowym sąd rozstrzyga także o wzajemnych roszczeniach pomiędzy współspadkobiercami z tytułu posiadania poszczególnych przedmiotów spadkowych, pobranych pożytków i innych przychodów, poczynionych na spadek nakładów i spłaconych długów spadkowych.

W niniejszej sprawie skład spadku po zmarłej E. J. nie budził wątpliwości. Okoliczność ta była niesporna – uczestnicy zgodnie podawali, że w skład spadku wchodzi wyłącznie udział w wysokości 1/2 w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości, położonej we W. przy ul. (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym, stanowiącym odrębną własność, dla której Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), o wartości - według stanu na dzień otwarcia spadku a cen aktualnych - 355.344 zł oraz prawo własności samochodu osobowego M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 4.000 zł (cztery tysiące złotych). Wobec powyższego na podstawie zgodnych oświadczeń uczestników i zgromadzonego materiału dowodowego, Sąd orzekł jak w punkcie I postanowienia.

W punkcie II postanowienia Sąd dokonał działu spadku i zniesienia współwłasności, uwzględniając propozycję podziału uczestnika A. F. i poniższe ustalenia.

W sprawie bezsporny był krąg spadkobierców ustawowych i wysokość ich udziałów. Zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 14 listopada 2008 r. spadek po zmarłej w dniu 22 czerwca 2005 r. E. J. nabyli na mocy ustawy z dobrodziejstwem inwentarza A. F., J. J. oraz W. J. po 1/3 części każdy z nich, przy tym J. J. i W. J. zostali powołani do spadku wobec odrzucenia spadku przez T. J. (1). Wobec bezskuteczności oświadczeń spadkowych M. J. (1) i T. J. (1) wobec masy upadłości M. J. (1) i T. J. (1) współników (...) s.c. (art. 123 u.p.u.n.) syndyk masy upadłości zawarł z A. F. umowę sprzedaży udziałów przysługujących M. J. (1) i T. J. (1) w łącznej wysokości 2/3 w spadku po E. J., na mocy której przeniósł na A. F. wskazany udział w spadku. Tym samym, w dziale spadku uczestniczyć powinni faktycznie wyłącznie A. F. i A. F..

Dokonując działu spadku i zniesienia współwłasności Sąd uwzględnił dotychczasowy sposób korzystania ze składników spadku przez spadkobierców i ich miejsce zamieszkania. A. F. od kilku lat przebywa w Wielkiej Brytanii. W posiadaniu jego najbliższej rodziny znajduje się ww. wyżej samochód M.. Natomiast, A. F. mieszka w Polsce. Korzysta on faktycznie z nieruchomości wchodzącej w skład spadku, w której to nieruchomości i w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości posiada większościowy udział. Nadto, A. F. dokonał na tę nieruchomość znacznych nakładów. Uczestnik ten nigdy też nie korzystał z samochodu M..

Powyższe uzasadniało przyznanie prawa do nieruchomości A. F., a prawa własności samochodu A. F..

Ponieważ przyznane uczestnikowi postępowania A. F. prawa do nieruchomości (użytkowanie wieczyste i własność) przewyższają swoją wartością należny mu udział w spadku, a przyznany A. F. samochód nie wyczerpuje jego udziału, uczestnikowi postępowania A. F. należy się spłata w kwocie 115.781 zł, wyliczona w następujący sposób: $115.781 \text{ zł} = 1/3 * 355.344 \text{ zł}$ {spłata udziału A. F. w prawie użytkowania wieczystego i prawie własności budynku} – $2/3 * 4.000 \text{ zł}$ {spłata udziału A. F. w prawie własności samochodu}.

Tym samym Sąd zasądził – na podstawie art. 212 § 1 k.p.c. – od uczestnika postępowania A. F. na rzecz A. F. kwotę 115.781 zł tytułem spłaty jego udziału w spadku (pkt. III postanowienia); przy tym uwzględniając wniosek uczestnika A. F. spłatę oznaczył termin uiszczenia spłaty w myśl art. 212 § 3 k.c.

Ponieważ między stronami bezsporna była wartość wszystkich składników spadku, w tym praw do nieruchomości sprzed dokonania nakładów na tę nieruchomość (k. 219 akt), a prawo użytkowania wieczystego nieruchomości wraz z posadowionym na niej budynkiem zostało przyznane A. F., bezprzedmiotowe stało się orzekanie w przedmiocie tych nakładów i ich rozliczanie. Nakłady te nie miały bowiem wpływu na uzgodnioną przez uczestników wartość nieruchomości, a nadto korzysta z nich wyłącznie A. F.. Tym samym Sąd oddalił wniosek tego uczestnika o rozliczenie tych nakładów (pkt IV postanowienia).

Sąd oddalił również – na podstawie art. 232 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. – wniosek uczestnika A. F. o zasądzenie kwoty 34.800 zł z tytułu korzystania przez A. F. z nieruchomości ponad swój udział i uniemożliwienia uczestnikowi korzystania z tej nieruchomości. A. F. zaprzeczył bowiem tym okolicznościom i wysokości dochodzonej kwoty, a uczestnik A. F. nie wykazał spornych okoliczności.

Z uwagi na równe zainteresowanie uczestników rozstrzygnięciem sprawy, bazując na treści art. 520 § 1 k.p.c. Sąd oddalił wnioski uczestników o zasądzenie kosztów postępowania, uznając, że każdy uczestnik powinien ponieść koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Z:

1. odnotować;
2. odpis postanowienia z uzasadnieniem doręczyć pełn. wnioskodawcy;
3. kal. 14 dni.